

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Referanse

2011/7993-TOMST

Dato

01.09.2011

Svar Høring forskerskoler

Vi viser til fakultetet brev vedr. høring - evaluering av forskerskoler fra arbeidsgruppe nedsatt av universitetsledelsen februar 2011.

Dokumentet er en nyttig og interessant gjennomgang av organiseringen av forskeskoler ved UiB, og gir et godt bilde av mangfoldet og de ulike organiseringsmodellene av forskerskoler ved institusjonen.

Forskerskolenes faglige kvalitet og eventuell effekt på gjennomføringstid er ikke behandlet av arbeidsgruppen, og vi antar at det på sikt kan legges til rette for at man kan få data for å gjennomføre en slik evaluering i fremtiden. Vi er enig med utvalget at det må antas at forskerskolene gir økt studiekvalitet for kandidatene gjennom et større og tilpasset kurstilbud samt økt deltakelse i sosiale og faglig nettverk.

Arbeidsgruppen har merket seg at eksisterende forskerskolene har en fleksibel organisering med ulikt fokus og innhold, og vi vil i tråd med dette påpeke at fleksibilitet er et nøkkelord når det gjelder organiseringen av forskerskoler.

Allikevel er det viktig at det finnes normgivende kvalitetskriterier og en sentral godkjenninginstans for opprettelse av forskerskoler og vi er helt enig i at godkjenningen bør ligge på fakultetsnivå.

Vi har vurdert de foreslåtte reviderte kvalitetskriterier og støtter disse under forutsetning av de er retningsgivende og ikke absolutte.

Finansieringen av forskerskoler bør være avklart ved søknad om opprettelse av forskerskoler. Det er særskilt viktig at det er lagt inn en finansieringsplan med realistiske forventinger om utgifter knyttet til drift og hvordan disse skal dekkes.

Vi mener at midler til finansiering og drift av forskerskoler ikke bør gis fra Universitet sentralt. Dette kan gi en skjev fordeling av begrensede universitetsmidler og gi allerede sterke og oppgående veiledningsmiljøer fortrinn på kvalitetsutvikling av ph.d. utdanningen.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for biologi
Telefon 55584400
Telefaks 55584450

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Thormøhlens gate 53A
Bergen

Saksbehandler
Tommy Strand
55584409

Finansieringen bør heller tas i samarbeid mellom involverte fagmiljø, institutt og institusjoner gjennom en evt. medlemsavgift og /eller søknad til nasjonale eg/eller internasjonale finansieringskilder.

Vennlig hilsen

Anders Fernø
Leder, FU, BIO

Tommy Strand
studiekonsulent

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for fysikk og teknologi
Forskerutdanningsutvalget

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Deres ref.:

Vår ref.: 11/7993/IFT/TEF

Dato: 16. august 2011

Høring: Evaluering av ordningen med forskerskoler - Tilbakemelding fra Institutt for fysikk og teknologi.

Vi vil berømme arbeidsgruppen for et godt arbeid med kartleggingen av forskerskolene. Vi støtter også de forslagene som arbeidsgruppen har til endringer i kvalitetsforeskriftene.

Vi mener det spesielt er viktig at det finnes en tydelig godkjenningsprosedyre for forskerskolene, men at det tas høyde for at et mangfold av forskerskoler kan godkjennes så lenge kvaliteten på innholdet er godt nok. Det er stor forskjell fra fagfelt til fagfelt for hvordan en forskerskole best kan organiseres. I denne godkjenningsprosedyren er det også viktig å se til at forskerskolene har en realistisk finansieringsmodell i forhold til den aktiviteten de planlegger.

Etter fullmakt

Kjartan Olafsson
Leder, Forskerutdanningsutvalget ved IFT

Terje Finnekås
Studiekonsulent

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Referanse

2011/7993-KNDA

Dato

17.08.2011

Høring om forskerskoler ved UiB.

-Innspill fra forskerskolen MCB

Forskerskolen i Molecular and Computational Biology (MCB) ble opprettet i 2006 etter vedtak i Mat Nat Fakultetet har etter hvert omfattet 6 partnere fordelt på fire institutter (II, MBI, Bio, Biomed) ved to fakulteter og to sentra ved Uni Research (CBU ved BCCS og Sars). Forskerskolen har vært finansiert gjennom bidrag fra partnerne som har dekket utgiftene til en halv administrativ stilling samt reisestipender, kurs og seminarer for phd studentene.

MCB er et eksempel på en ikke-byråkratisk organiseringsform med klare kvalitetskriterier som er typisk for forskerskolene ved UiB. Dette er en organiseringsform som bør føres videre ved eventuell videre drift av forskerskolen. Sammensetningen av MCB fordrer at kvalitetskriteriene for skolen fastsettes på fakultetsnivå, en ordning som bør være felles for alle slike forskerskoler.

MCB er, som de fleste forskerskolene, ett supplement til den organiserte forskerutdanningen. En klar arbeids- og ansvars-delning mellom forskerutdanningsutvalgene og forskerskolen er en forutsetning og bør videreutvikles.

Finansieringen av MCB har fungert bra, men har også klare begrensninger. Det ville styrke forskerskoleordningen og phd utdanningen om det ble etablert en stabil og forutsigbar ordning for støtte til forskerkurs fra fakultet og/eller UiB sentralt.

I konklusjon vil vi basert på våre erfaringer sterkt anbefale at ordningen med forskerskoler fortsetter ved Mat.Nat og UiB i tråd med anbefalingene fra arbeidsgruppen for evaluering av forskerskoleordningen.

Vennlig hilsen

Rune Male

Leder, MCB forskerskole

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Molekylærbiologisk institutt
Telefon 55584500
Telefaks 55589683
post@mbi.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
HIB - Thormøhlensgt. 55
Bergen

Saksbehandler
Knut Olav Daasvatn
55584503

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Referanse

2011/7993-KNDA

Dato

17.08.2011

Høring: evaluering av ordningen med forskerskoler -Tilbakemelding fra Molekylærbiologisk institutt

Vi takker arbeidsgruppen for et grundig arbeid, og slutter oss til hovedlinjene i rapportens konklusjoner.

Vårt hovedinnspill er at forskerskoleordningen har vært et betydningsfullt tilskudd til instituttets forskerutdanning, og at det er svært viktig at ordningen videreføres. Vi støtter spesielt gruppens konklusjon vedrørende behovet for fleksibilitet i forhold til organiseringen av forskerskolene. Ikke minst er det avgjørende for oss at forskerskolene fortsatt kan organiseres på tvers av enheter og på tvers av fakulteter. MBI har hatt stor glede ved å delta i forskerskolen MCB og vi ser også at det er et stort potensial for å utvikle denne forskerskolen i tiden som kommer.

Også punkt 5 vedrørende forutsigbarhet mht. finansiering er viktig. Forskerskolene er mangfoldige og følger ikke nødvendigvis de tradisjonelle organisasjonsstrukturene. Vi mener derfor at det er behov for en sentral delfinansiering av forskerskolene, slik tanken var opprinnelig. Gitt den store diversiteten i organisering og aktivitet mener vi en form for aktivitetsbasert tilskudd vil være mest hensiktsmessig. En slik ordning vil også ha stor signaleffekt, og tydeliggjøre UiBs engasjement i forskerskolene.

Vennlig hilsen

Rein Aasland
Leder Forskerutdanningsutvalget

Knut Olav Daasvatn
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Molekylærbiologisk institutt
Telefon 55584500
Telefaks 55589683
post@mbi.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
HIB - Thormøhlensgt. 55
Bergen

Saksbehandler
Knut Olav Daasvatn
55584503

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Referanse

2011/7993-STEHEL

Dato

16.08.2011

Evaluering av ordningen med forskerskoler - innspill fra institutt for informatikk

Innspill fra institutt for informatikk, vedrørende evaluering av forskerskoleordningen.

Institutt for informatikk (II) vil først peke på at svarfristen var svært kort, og at den dessuten var satt like i etterkant av sommerferieavviklingsperioden. Dette gjør det vanskelig med omfattende kommentarer, og bidrar således ikke til at rapporten får slik en bred gjennomgang som det arbeidsgruppen ønsker.

II har likevel følgende kommentarer:

- Arbeidsgruppen trekker frem heterogen organiseringsform av forskerskolene som positivt, og som et utslag av de ikke-byråkratiske organiseringsreglene fra sentralt hold. Men, vi vil her hevde at forklaringen på at forskerskolene er så ulikt organisert, i større grad skyldes at mandatet har vært uklart, og at de finansielle overføringene har vært mer eller mindre fraværende. Arbeidsgruppen skriver avslutningsvis at det er nødvendig med en avklaring av finansiering av forskerskolene, men dette momentet mener vi er underkommunisert i rapporten for øvrig.

- Arbeidsgruppen har gjort en gjennomgåelse av kvalitetskriteriene til forskerskolene. Enkelte av disse kriteriene er mer kvantitative enn kvalitative i sin form, og vi er usikre på hvor gode kriterier for kvalitet disse utgjør. At en forskerskole tilbyr kurs, behøver ikke å være synonymt med at forskerskolen ellers holder høy kvalitet.

Rapporten sier at forskerskolene har hatt en kvalitetsfremmende funksjon. Det skrives bl.a. at forskerskolene har samlet små miljøer, organisert kurs og virket nettverksfremmende. Dette er positivt, men det kan stilles spørsmål om hvorvidt dette har bidratt til at den vitenskapelige virksomheten faktisk har blitt styrket.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for informatikk
Telefon 55584200
Telefaks 55584199

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Thormøhlensgt 55, 5008
Bergen
Bergen

Saksbehandler
Steinar Heldal
55584025

- Institutt for informatikk mener dessuten at rapporten diskuterer en del irrelevante sider ved forskerskolene (slik som opptak, sammensetning og disputas), når for eksempel de fleste av forskerskolene ikke er opptaksmyndighet.

Det viktigste kvalitetskriteriet i forskerskolene bør være å understøtte universitetets handlingsplan om å bli et internasjonalt synlig forskningsuniversitet. Forskerskolene bør ha som mål å bidra til å styrke den vitenskapelige produksjonen og stimulere til bedret gjennomføring for doktorgradskandidater innenfor fagområder der tidsbruken i dag går utover ansettelsesperioden. Forskerskolene bør få et tydeligere mandat og klarere rammebetingelser. Det er først og fremst gjennom rammebetingelser og overføringer at universitetsledelsen har mulighet til å stille krav til kvaliteten i forskerskolene.

Vennlig hilsen

Øyvind Ytrehus
Leder, forskerutdanningsutvalget, II

Steinar Heldal
seniorkonsulent, II

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Referanse

2011/7993-KRKA

Dato

16.08.2011

Evaluering av ordningen med forskerskoler - Innspill fra Geofysisk institutt

Viser til hørings sak om evaluering av forskerskoleordningen ved UiB, mottatt ved Geofysisk institutt 15. august 2011. Vi ber om forståelse for at denne ikke er så grundig behandlet som den burde pga. den korte fristen nå i oppstartfasen etter ferien. Vi skulle gjerne sett at forskerskolene kunne vært viet mer oppmerksomhet enn de antakelig blir i denne runden.

Da evalueringsrapporten ble lagt fram 12. april var et av de tydeligste trekkene ved forskerskolene ved UiB at det er stor diversitet mellom dem. De ulike innleiderne pekte også på en del andre momenter, og både positive og negative aspekter ble trukket fram. Disse kan oppsummeres slik:

- Resultatene av undersøkelsen viser at det mange forskjellige skoler og måter å organisere disse på.
- Det er lov å ha en ulik innfallsport til etablering av skoler, så lenge kvaliteten ivaretas.
- Stipendiatene føler seg presset på tid når det gjelder deltakelse på seminarer og kurs, samtidig som det forventes at de deltar i sine respektive forskningsgrupper.
- Forskerskoler fremstår generelt som en viktig bidragsyter på spesialkurs.
- Forskningsgrupper kan synes om en like viktig arena for utvikling og faglig styrking som forskerskolene, i det minste for noen.
- Vi må ikke opprette forskerskoler som "bare for å gjøre det" (fylle opp forpliktelse i SFF'er, SFI'er etc.).

Med dette som bakgrunn har instituttet følgende kommentarer til høringsdokumentet:

- I rapporten trekkes det fram at den store variasjonen i organiseringsform er positiv. Det har vært vist stor fleksibilitet ifm. opprettelse av forskerskoler ved UiB, og det har vært svært uklart hvordan institusjonen har ønsket å definere forskerskolene. Variasjonen mellom de ulike skolene kan like gjerne leses som et resultat av manglende mandat, som av en bevisst strategi. Det er ikke heldig at UiB kan oppfattes som uryddig på dette området. Det kunne være ønskelig med noen felles

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Geofysisk institutt
Telefon 55582602
Telefaks 55589883

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Allégaten 70
Bergen

Saksbehandler
Kristin Kalvik
55582604

retningslinjer for fremtidige forskerskoler. Vi synes det er positivt at fakultetene foreslås som godkjenningsmyndighet, slik at det ikke settes kriterier som kan kjennes fjerne for mange forskningsmiljøer.

- Rapporten sier at forskerskolene har hatt en positiv effekt og øket kvaliteten på forskerutdanningen. Det har vært et ønske å bedre kvaliteten gjennom opprettelsen av forskerskoler. Vi kan ikke se at det finnes belegg for påstanden. NFR hadde også dette som mål da de i 2008 lyste ut midler til nasjonale forskerskoler. Geofysisk institutt fikk i denne runden en slik forskerskole. Vi har i rapporter til NFR ikke kunne bekrefte at forskerskolen vår har bidratt til lavere gjennomstrømningstid og bedre kvalitet ennå. Det vil antakelig ikke være mulig å analysere dette før vi har fått flere av våre kandidater uteksaminert. Det vil heller ikke være målbart før vi får kandidater som har vært medlemmer i hele sitt doktorgradsløp. Noen steder kan det også synes som om kvalitet er forvekslet med kvantitet.

Formatert: Punktmerket +
Nivå: 1 + Justert ved: 6,3 mm
+ Tabulator etter: 0 mm +
Innrykk ved: 12,7 mm

- Arbeidsgruppen skriver at det er nødvendig med en avklaring av finansiering av forskerskolene. Det er helt avgjørende at det er egne midler tilgjengelige for at forskerskolene skal kunne bidra til å bedre kvaliteten i forskerutdanningen.

Slettet: <#>¶

- Det viktigste kvalitetskriteriet i forskerskolene bør være å understøtte universitetets handlingsplan om å bli et internasjonalt synlig forskningsuniversitet. Forskerskolene bør ha som mål å bidra til å styrke den vitenskapelige produksjonen og stimulere til bedret gjennomføring for doktorgradskandidater. Forskerskolene bør få et tydeligere oppdrag og klarere rammebetingelser. Det er først og fremst gjennom rammebetingelser og overføringer universitetsledelsen har mulighet til å stille krav til kvaliteten i forskerskolene.

Slettet: ¶

Geofysisk institutt er koordinerende partner i en nasjonal forskerskole. For å sikre en god og fornuftig drift er det høyst nødvendig at vi er tildelt midler fra NFR, samt at vi har et fleksibelt system å forholde oss til. I nasjonalforskerskolen i klimadynamikk er vi tre gradsgivende institusjoner, som alle har sine retningslinjer for doktorgradsutdanningen. Det er viktig for oss å kunne gi et tilbud som alle stipendiatene har anledning å benytte seg og som kan inngå i opplæringsdelen ved de respektive institusjonene. Vi ville ikke kunnet drive forskerskolen slik vi i dag gjør uten eksterne midler. Forskerskoler er etter vårt syn et ekstratilbud som gir stipendiater mulighet til å ta enda mer relevante kurs, bygge nettverk og utvide horisonten. Vi støtter derfor synet om å videreføre muligheten for forskerskoler som er nettverksbaserte, samtidig som universitetet bør se på hvilke kriterier som skal gjelde og satses på, samt at det nyttes direkte bevilgninger til driften.

Vennlig hilsen

Nils Gunnar Kvamstø
Instituttleder

Kristin Kalvik
seniorkonsulent

PhD panel / PhD utvalget ved
Det matematisk –naturvitenskaplige fakultet
Universitetet i Bergen

Det matematisk-naturvitenskaplige fakultet
Universitetet i Bergen

Onsdag 17. August 2011

Svar hørings sak – Evaluering av ordningen med forskerskoler

PhD utvalget vil påpeke at vi har hatt svært kort tid til å komme med en hørings svar på den interne hørings runden for evalueringen av ordningen med forskerskoler ved Universitetet i Bergen (UiB). Fredag 12. August mottok PhD utvalget rapporten om forskerskoler ved UiB og brev om den interne hørings runden ved Det matematisk-naturvitenskaplige fakultet. Frist for å komme med et hørings svar var oppgitt til 17. August.

På grunn av den korte hørings fristen fra vi mottok rapporten har det ikke vært mulig å samle hele PhD utvalget. Et utvalg av 3 representanter fra PhD utvalget gjennomførte et hastemøte 16. August for å komme med et hørings svar.

PhD utvalget skal ha sitt neste møte tirsdag 23. august. Dersom det er mulig vil vi be om å få anledning til å komme med et utvidet hørings svar umiddelbart etter PhD utvalget sitt møte og før saken skal behandles i forskerutdannings utvalget 25. august.

En midlertidig uttalelse fra hastemøtet med utvalgte representanter fra PhD panelet er:

1. PhD utvalget stiller seg positive til at ordningen med forskerskoler videreføres og viderutvikles.
2. Funksjonen forskerskoler har med å bygge nettverk og knytte kontakter med andre forskere og forskningsmiljøer er et verdifullt bidrag fra forskerskolene som et supplement til den ordinære forskerutdanningen. Kurs og seminarer arrangert av forskerskolene ses på som et positivt supplement i tillegg til den ordinære forskerutdanningen ved det enkelte institutt.
3. PhD utvalget ser et behov for at forskerskolene tilpasses forhold ved de enkelte fagmiljø og institutter. Vi støtter derfor utvalget sin anbefaling om å ivareta mangfoldet i organiseringen av forskerskoler ved UiB (Sammendraget punkt 3). Derfor mener vi også at kvalitetskriteriene for forskerskoler bør utformes på en slik måte at det muliggjør et mangfold av ulike måter å organisere en forskerskole på (jamfør punkt 2. i sammendraget).
4. PhD utvalget ser at det vil være av stor betydning å ha stabil finansiering av forskerskolene. Ordninger for finansiering av forskerskolene bør imidlertid ikke gå på bekostning av annen undervisning i fagmiljøer med en anstrengt økonomi.
5. Hovedtrekkene i anbefalingene til arbeidsgruppen støttes av PhD utvalget.

Med vennlig hilsen

PhD utvalget ved

Det matematisk – naturvitenskaplige fakultet

Representert ved

Bjørnar Jensen

Kajsa Parding

Ole-Johan Juvik